

Νεοελληνική γλώσσα Τάξη

Γ΄ Γυμνασίου

18/01/2026

Ενδεικτικές απαντήσεις

Παρατηρήσεις
1ο θέμα

1. Να εντοπίσετε ποιες από τις ακόλουθες προτάσεις είναι σωστές και να παρουσιάσετε τα στοιχεία από το κείμενο που τις επιβεβαιώνουν.

α. Με την ειρήνη εκφράζεται η αρμονική συμβίωση των λαών, απαλλαγμένη από συγκρούσεις και ανταγωνισμούς μεταξύ των κρατών. Σ → §1η << Η ειρήνη εκφράζει τη συμφιλίωση των ανθρώπων, τη θέληση τους για επικράτηση ενός τρόπου απαλλαγμένου από τις συγκρούσεις ανάμεσα στα έθνη και τους ανταγωνισμούς στο επίπεδο της καθημερινής ζωής.>>

β. Σήμερα δεν προβάλλεται το θέμα της ειρήνης αφού δεν υπάρχουν κίνδυνοι για αυτήν. Λ → §3η <<Μάλιστα, η ειρήνη προβάλλεται σήμερα περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη ιστορική στιγμή ως αναγκαιότητα, καθώς τα πυρηνικά οπλοστάσια λειτουργούν σαν δαμόκλειος σπάθη στη μεταψυχροπολεμική εποχή>>

γ. Ένας περιφερειακός πόλεμος δεν επηρεάζει την διεθνή κοινότητα την σήμερα ημέρα. Λ → §4η <<Επιπλέον, οι οικονομικές και πολιτικές αλληλεξαρτήσεις των κρατών μετατρέπουν ταχύτατα έναν περιφερειακό πόλεμο σε μείζων διεθνές πρόβλημα.>>

δ. Η ειρήνη βασίζεται στην ανεκτικότητα και στο σεβασμό της διαφορετικότητας. Σ → §5η << ο ακρογωνιαίος λίθος του οικοδομήματος της ειρήνης είναι η ανεκτικότητα, που εκφράζεται με την καλλιέργεια του σεβασμού για τη διαφορετικότητα του συνανθρώπου>>

ε. Για την εξάλειψη του πολέμου πρέπει να υπάρξει καταπολέμηση των δομικών αιτιών που τον αναπαράγουν. Σ → §6η << επιβάλλεται να υπάρξει καταπολέμηση των δομικών αιτιών που αναπαράγουν τον πόλεμο>>

στ. Τα ΜΜΕ μπορεί να λειτουργήσουν θετικά ως προς την εξάλειψη του πολέμου. Σ → §7η <<Η καλύτερη γνωριμία των λαών μέσω των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και Επικοινωνίας θα έχει ως αποτέλεσμα την κατάρρευση των στερεοτύπων, ενώ η καταπολέμηση του φανατισμού και της μισαλλοδοξίας μέσω της εκπαίδευσης θα δημιουργήσει πολίτες, που θα απαρνηθούν τον πόλεμο.>>

2. Ποιοι τρόποι ενδυνάμωσης της ειρήνης παρουσιάζονται στο παραπάνω κείμενο; Για την απάντησή σας να εστιάσετε στις τέσσερις τελευταίες παραγράφους του κειμένου. Να απαντήσετε σε μία παράγραφο 80-90 λέξεων.

Σύμφωνα με το κείμενο, απαραίτητη προϋπόθεση για την εγκαθίδρυση της ειρήνης αποτελεί η καλλιέργεια του σεβασμού για την διαφορετικότητα του συνανθρώπου και την ελευθερία να αναδείξει την μοναδικότητα του. Πρέπει επίσης να ισχυροποιηθεί το διεθνές δίκαιο και να καταπολεμηθούν οι βασικές αιτίες που προκαλούν τους πολέμους και έχουν κυρίως οικονομικό και πολιτικό κίνητρο. Η συνεργασία των κρατών κρίνεται απαραίτητη όπως και η δραστηριοποίηση της διεθνούς κοινότητας απέναντι σε περιπτώσεις επιθετικών συμπεριφορών. Τα ΜΜΕ επίσης μπορούν να συμβάλλουν στην καταπολέμηση των στερεοτύπων και η εκπαίδευση να λειτουργήσει κατά του φανατισμού και της μισαλλοδοξίας αλλά υπέρ της εγκαθίδρυσης της ειρήνης.

2ο θέμα

1. Να εντοπίσετε τις αιτιολογικές και τις τελικές προτάσεις και να αναγνωρίσετε τη συντακτική τους λειτουργία.

- α. γιατί υπηρετεί τα γράμματα, τις τέχνες και τις επιστήμες → Δευτερεύουσα **αιτιολογική** πρόταση. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στο ρήμα της προηγούμενης πρότασης
- β. αφού εκφράζει την τάξη, την λογική και την αρμονία. → Δευτερεύουσα **αιτιολογική** πρόταση. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στο ρήμα της προηγούμενης πρότασης
- γ. καθώς τα πυρηνικά οπλοστάσια λειτουργούν σαν δαμόκλειος σπάθη → Δευτερεύουσα **αιτιολογική** πρόταση. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στο ρήμα της προηγούμενης πρότασης
- δ. για να επηρεάσει τις κυβερνήσεις και τους πολιτικούς φορείς. → Δευτερεύουσα **τελική** πρόταση. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο ρήμα της προηγούμενης πρότασης

2. Να γράψετε τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων του κειμένου.

- συμφιλίωση = συναδέλφωση
- βελτίωσης = καλυτέρευσης, προόδου
- ενδυνάμωση = ενίσχυση
- καταπολέμηση = αντιμετώπιση
- δραστηριοποίηση = ενεργοποίηση

3. Να συμπληρώσετε τα κενά με την σωστή λέξη.

α. πού-που

Με ρώτησε **πού** έβαλα το βιβλίο του.

Έβαλα το παντελόνι **που** αγόρασα χθες.

β. Κλείνω- κλίνω

Η δασκάλα μου είπε να **κλίνω** το ρήμα στον πίνακα.
Μου είπε να **κλείσω** το παράθυρο επειδή κρύωνε.

3ο θέμα

Ως ενημερωμένοι και ευαισθητοποιημένοι νέοι που είστε, αποφασίζετε να γράψετε ένα άρθρο στην σχολική σας εφημερίδα με θέμα την ειρήνη(250- 300 λέξεις) στο οποίο θα αναπτύξετε α) τα θετικά αποτελέσματα της ειρήνης και β) τους τρόπους εδραίωσης την ειρήνης. Μπορείτε να αξιοποιήσετε δημιουργικά και το κείμενο αναφοράς.

Άρθρο --->τίτλος

γ' πρόσωπο, αναφορική λειτουργία της γλώσσας

Πρόλογος

- Τονίζω την επικαιρότητα του θέματος μου
- Αναφορά στο βασικό θέμα→ ειρήνη
- Αναφορά στα ζητούμενα [α)θετικά αποτελέσματα της ειρήνης και β) τους τρόπους εδραίωσης την ειρήνης]

Κύριο μέρος

Α' ζητούμενο : θετικά αποτελέσματα της ειρήνης

- Προστασία της ανθρώπινης ζωής
- Ψυχική ηρεμία, αίσθημα ασφάλειας, διάθεση για δημιουργία σε όλους τους τομείς
- Δυνατότητα επίτευξης της προσωπικής ευτυχίας.
- Δυνατότητα για ανάπτυξη διαπροσωπικών σχέσεων
- Κοινωνική γαλήνη και ευημερία
- Ανάπτυξη της παιδείας
- Άνθηση του πολιτισμού, των τεχνών, των γραμμάτων και των επιστημών.
- Ανάπτυξη όλων των οικονομικών δραστηριοτήτων: της γεωργίας, του εμπορίου, της ναυτιλίας, της βιομηχανίας, του τουρισμού και γενικότερα κάθε είδους επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- Εδραίωση δημοκρατικού πολιτεύματος και σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου.
- Συνεργασία των λαών για το κοινό καλό.
- Προστασία περιβάλλοντος, αφού δεν γίνεται χρήση όπλων, χημικών ή πυρηνικών.

§3η Β' Ζητούμενο : τρόποι εδραίωσης της ειρήνης

- οΟι απλοί πολίτες:

- Χρειάζεται να αφυπνιστούν, να συνειδητοποιήσουν πως πρέπει να αγωνιστούν για να παραμείνει παγιωμένη ειρήνη και να μην την θεωρούν δεδομένη. Πρέπει να κινητοποιηθούν, για να καταδείξουν τα αποτελέσματα ενός σύγχρονου πολέμου και τον κίνδυνο του αφανισμού των ανθρώπων.
- Τα κράτη
- Κρίνεται σημαντικό οι ηγέτες των κρατών να σέβονται την αυτοδιάθεση των λαών και ο ανταγωνισμός και η τάση κυριαρχίας των <<ισχυρών>> απέναντι στα <<αδύναμα>> κράτη να παύσει.
- Οι κοινωνικές αντιθέσεις πρέπει να εξαλειφθούν και να υπάρξει μια δικαιότερη κατανομή του παραγόμενου πλούτου.
- Οι φορείς αγωγής
- Οικογένεια: οφείλει να προβάλλει σωστά πρότυπα, να καλλιεργήσει την ανθρωπιστική παιδεία και τις κοινωνικές αρετές στα μέλη της. Είναι φορέας αξιών και ιδανικών και χρειάζεται να προωθήσει τον διάλογο ως μέσο επίλυσης διαφορών.
- Σχολείο: είναι απαραίτητο να παρέχει ανθρωπιστική παιδεία, να καλλιεργεί στους μαθητές τον διάλογο, τις κοινωνικές αρετές για να συνειδητοποιήσουν τη σημασία της ειρήνης και να αποτρέπουν τον πόλεμο. Οι άνθρωποι πρέπει να κατανοήσουν πως χρειάζεται να χρησιμοποιούν ειρηνικά μέσα για να επιλύουν τις διαφορές τους-απαραίτητη η ανάδειξη του διαλόγου, ως μοναδικό μέσο επίλυσης διαφορών και η εφαρμογή της πειθούς έναντι της βίας.
- ΜΜΕ: επιβάλλεται να ενημερώνουν και να διαφωτίζουν τους πολίτες με αντικειμενικότητα και υπευθυνότητα, χωρίς να δυναμιτίζουν τις σχέσεις των κρατών. Πρέπει να υποκινούν τον προβληματισμό των πολιτών για τους παράγοντες που απειλούν την ειρήνη, να προωθούν τον αλληλοσεβασμό και να διευκολύνουν την επικοινωνία των λαών. Πρέπει να αναδεικνύουν την αξία και τα αγαθά της ειρήνης και να προβάλλουν τις επιπτώσεις του πολέμου.

Επίλογος

- Συνοψίζουμε
- Ελπιδοφόρο μήνυμα. Η ειρήνη δεν είναι και δεν πρέπει να θεωρείται δεδομένη. Απαιτείται συνεχής αγώνας από όλους μας.

Τις απαντήσεις επιμελήθηκε η καθηγήτρια:
Παπαδοπούλου Δέσποινα